

Moskva demantira

Sovjetska vlada izjavlja, da ni med Rusijo, Anglijo in Francijo nobenega nezaupanja — Sovjetska vlada je dobila vsa zahtevana vojaška pojasnila — Berlinska informacija o popolnem pristanku Anglije in skorajšnjem sporazumu

MOSKVA, 27. junija. Na tujakšnjem merodajnem mestu odločno zavračajo vse vesti, ki se širijo po evropskem tisku o nelskroposti sovjetskih namer pri pogajanjih za angleško-francosko-ruski sporazum. Zlasti pa zavračajo trditve, da zahteva sovjetska vlada pred podpisom sporazuma vpogled v angleške in francoske vojne načrte in da jih angleški in francoski generalni štab nočeta pokazati, ker kaže sovjetski vladi ne zaupata. Vse te vesti so navaden manevar z jasnim namenom begati javnost. Sovjetska vlada je dobila od vlad Anglije in Francije vse potrebne informacije, ki jih je želela, tudi vojaške. Tudi ni niti treba posebej naglašati, da se enako izmišljene vse tiste vesti, ki govorijo o nek-kih tajnih pogajanjih v Nemčijo, Sovjetsko-nemška trgovinska pogajanja so lažna in in strogo v okviru vseh takih pogajanj in nimajo zato nobenega političnega značaja. Inicijativo za ta pogajanja je dala Nemčija sama.

tisku vsak dan več poročil o politiki Nemčije in Italije.

ANGLIJA SE JE VDALA

BERLIN, 27. junija. Po poročilih iz Londona je sprejela angleška vlada sklep, da sprejme vse ruske predloge glede sporazuma o politični in vojaški zvezi med Anglijo, Francijo in sovjetsko Rusijo. — Današnji listi pišejo, da je prejel angleški veleposlanik Seeds na podlagi sklepov včerajšnje seje angleškega kabineta nalog, stopiti znova v stik s sovjetskimi zunanjimi komisarjem Molotovom. Veleposlanik bo sporočil sovjetski vladi, da je angleška vlada pripravljena, izreči baltskim državam tudi imenoma s strani sovjetske Rusije zahtevane garancije. Zapisnik o tem pa ne bo objavljen. Po podpisu sporazuma se bodo pričeli takoj razgovori obojih generalnih štabov. V Londonu so prepričani, da bo dosežen popoln sporazum z Moskvijo že v nekaj dneh. — Načelna odločitev o sprejetju ruskih zahtev je bila, kakor se zatrjuje, sprejeta že pretekli teden, vendar je bilo treba do-večati sedaj še izrecni pristavek kabinetnega sveta, kar se je zgodilo včeraj.

NADALJNJI DEMANTIRJI
 MOSKVA, 27. junija. Vest, po katerih naj bi se mudili bivši pradednik češko-slovaške vlade, general Širový, po nalogu nemške vlade v tajni misli v Moskvi, označujejo tu kot smešne in se čudijo, da jih evropski tisk sploh more objavljati. Glede vesti, ki se prav tako širijo v evropskem tisku, da je sovjetski tisk nena-ustavil vso kampanjo proti Nemčiji, se naglašja, da prav tako niso resnične. Res je, da se z ozirom na sovjetsko-nemška trgovinska pogajanja vzdržuje

sovjetski tisk posebnih komentarjev. Vendar je mogoče čitati tudi sedaj v sovjetskih listih med zunanjepolitičnimi vestmi poročila iz evropskih prestolnic in evropskega tiska, ki jasno pričajo, da sovjetski tisk ni prav nič spremenil svojega dose- danjega stališča. Dokaz za to je že dej-stvo, da je objavila »Pravda« prav včeraj senzacionalni članek newyorskoga lista »The New Republic«, v katerem se skuša dokazati, da je skupina osi šibkejša kakor skupina demokracij, in to tudi brez sovjetske Rusije. Mimo tega je v tujakšnjem

Zapiski

Graf Dino Grandi

Podpis fran- cosko - turške pogodbe je, ka- kor vse kaže, močno okali že itak motno raz- merje med Pa- rizom in Ri- mom na eni ter Londonom in Rimom na dru- gi strani. Glasovi iz Rima napovedujejo celo odpoved lanskega velikonočnega italijansko-angleškega sporazuma na Sre- dozemlju. Italijo zastopa kot veleposla- nika v Londonu že več let grof Dino Grandi, ki je imel pred dobrim mesecem na nekem italijansko-nemškem banketu v palači londonskega poslanstva zanimiv govor, v katerem je že vnaprej napove- doval poslabšanje italijansko-angleškega razmerja. Grandi je bil rojen 4. junija l. 1895. v Modani pri Bologni in je bil pr- votno odvjetnik. Pridružil se je že mlad fašizmu, postal l. 1921. poslanec, l. 1924. državni podtajnik v notranjem, l. 1925 pa zunanjem ministrstvu, l. 1929. zunanji mi- nister ter končno l. 1932. veleposlanik v Londonu. Kot Mussolinijev osebni zaup- nik je izvršil grof Dino Grandi med tem tudi več drugih političnih misli.

„Zmago smo omalovaževali...“
 »Danes lahko rečemo, da smo našo zmago omalovaževali, ker so slabi naši politiki preveč popustili uzde... Kaj se bo zgodilo s Francijo, je težko reči. Za vse narode. Anglijo prav tako kakor Ki- tajsko in Japonsko, je sedanja nevarnost enako velika. Kdo more trditi, da udarec, ki je namenjen enemu izmed nas, ne bi lahko pomenil za drugega dobo smrtnih pretresljajev? Danes menim, jutri tebi...« (Georges Clemenceau, 1930).

Pax Britanica — Pax Germanica
 Zdal spet prevzema vodstvo evropske politike Velika Britanija. Vojaska zveza Nemčije in Italije jo je prisilila, da je po- mudila pomoč Poljski, Rumuniji in Grški ter da je šla v Moskvo. Zdal naj se na- doknadi ono, kar se je v dvajsetih letih zamudilo. Ni čudno, da to ne zgre tako lahko. Saj se dela za zvezo držav, ki vladajo nad polovico sveta. Ali samo zato, da se odbije napad? Ali se ne stvar- ja tu morda velik načrt za bodočo ure- ditev Evrope in sveta? Pax Britanica ali Pax Germanica... (»Nova Riječ«).

„Razvijmo zastavo slovanstva!“
 Znano je, kako se je zadržala Poljska v češki septembrski krizi. Zdal je nastal med Poljaki velik preokret. Revija »Po- wstaniec« (Vstaja) piše: »Strašna usoda češkega naroda je bila za nas velik pre- tres, živ opomin. Mickiewicz nam je na- ložil dolžnost do domovine in slovanstva. Zato moramo visoko dvigniti iz pepela zastavo slovanstva, da stopimo z vrsta- mi slovenskih narodov rame ob ramo k svobodi in enakopravnosti, k lepši bu- dočnosti vsega slovenstva.«

Kitajska zemlja se prazni
 Kitajci imajo poleg vojne z Japonci opravka še s povodnjem. Sprememba to- ka Rumene reke je prisilila 12 milijonov ljudi, da so zapustili domaćije na prostu- ru 12.000 kvadratnih milj. V severnem Anhveju so Kitajci porušili za seboj vse domove, da bi jih ne dobili v roke Japo- nci. Doslej je zapustilo svoje domaćije 50 milijonov Kitajcev.

Prepoved čeških lger
 »Narodni listy« poročajo, da je protek- toratska oblast prepovedala nadaljnje iziranje Smetanove opere »Ljubše«, Dvo- řakove simfonije »Ma vlast« in vseh del Karla Čapka.

Nova poostreitev krize na Daljnem vzhodu

Japonci so odredili tudi blokado angleškega pristanišča v Svatovu — Energičen angleški odgovor — Novi protesti v Tokiu in napoved Bele knjige — Po konferenci v Singapuru — Italijanska sodba o položaju

HONGKONG, 27. junija. Japonci so odredili sedaj tudi blokado v Svatovu. S tem je stopil angleško-japonski spor v nov, še bolj kritičen stadij. Angleška pomorska oblastva so sporočila včeraj japonskemu konzulu v Svatovu, da se Anglija ne misli odreči svojim pravicam v svatovski luki in so zato dobile angleške ladje ukaz, da prista- jajo še dalje v pristanišču, ako bi bilo potrebno tudi pod oboroženo zaščito bojne mornarice. V Svatovu pa so Japonci ogradili včeraj angleški del luke z bodečo žico in barikadami, da bi na ta način preprečili izkrcavanje blaga. Ker se izkrcavalo v Svatovu v glavnem tovari življenjskih potrebščin za Hongkong in Kulangsu, je japonska akcija naperjena nedvomno v prvi vrsti proti Hongkongu in Kulangsuju.

je ostalo na kopnem samo osem kot sim- bolična straža. Položaj v Tiencinu se ni spremenil.

LONDON, 27. junija. Exchange Te- legraph poroča. Po informacijah s po- učenega mesta, namerava izdati angleška vlada »Belo knjigo« z vsem gra- divom o sporu v Tiencinu in Svatovu, vključno opis protiangelskih inciden- tov. Na uradnem mestu pa so sinoči izjavili, da je prejel angleški veleposla- nik Craigie v Tokiu v soboto nalog, naj na najodločnejši način protestira pri japonski vladi proti postopanju z angleškimi državljani v Tiencinu. Japo- nska vlada je obljubila uvesti preiskavo o incidentih.

SINGAPUR, 27. junija. »Exchange Te- legraph« poroča: Po objavljenem uradnem komuniqueju se je angleško-francoska ge- neralštabna konferenca v Singapuru kon-

čala s popolnim uspehom. Poveljnik an- gleškega bojnega brodoma na Daljnem vzhodu, admiral Noble je odpotoval včeraj na križarki »Kente« v severne kitajske vode. Kakor se izve, so angleška vojaška oblastva na podlagi sprejetih sklepov prepričana, da so angleške in francoske bojne sile na Daljnem vzhodu dorasle vlakemu položaju. Pričakuje se, da an- gleško-francoska vojaška solidarnost ne bo zgrešila vpliva na Japonce.

Rim, 27. junija. Položaj na Daljnem vzhodu se po italijanski sodbi ne je ni izboljšal, ampak se je celo še poostri- l, ker stoji Japonska slej po prej dalje na svojem stališču, Anglija pa tudi izjavlja, da o kakem kompromisu ne more biti go- vora. Italijanski listi pišejo, da stoji An- glija v kitajskem vprašanju na nevarnem razpotju.

Japonski neuspeh v Mongoliji

ZARADI TEGA NEUSPEHA SE POLAŠA JAPONCEV NERVOZNOST. PRICELI SO NAGLO ODPISILJATI NOVE ČETE NA SEVERNO KITAJSKO.

LONDON, 27. junija. Po poročilih z Daljnega vzhoda se opaja pri Japoncih velika nervoznost in naglo odposiljanje novih čet na severno Kitajsko. Ta ner- voznost se prisoja poročilom o bojni na mongolsko-mandžurskih mejah, o katerih je japonski tisk sprva trdovratno molčal. Očitno je, da so Japonci pripravljali ve- liko akcijo proti Zunanji Mongoliji, a so pri tem molčali. Seže, kadar ni bilo več mogoče tajiti, da se njihov načrt ni ure- sničil, so Japonci objavili, da so Mongol- ci izzvali spopad. Da to ni res, dokazuje že dejstvo, da japonska vlada ni storila v Moskvi nobenih protestnih korakov in jih tudi ne bo. Ako bi jih bile res napade- mongolsko-ruske čete, bi bili vložili v Moskvi ne en sam, ampak deset prote-

stov. Ko pa so pričeli japonski listi pisati o teh spopadih, tudi v Moskvi niso mogli molčati in so povedali resnico. Po najno- vejših vesteh se pa zdi, da se spopadi na- daljujejo in da je odposiljanje novih ja- ponskih čet na severno Kitajsko v zvezi z Zunanjo Mongolijo. Obenem je pa tudi popustil japonski pritisk na kitajskih frontah.

Nov letalski spopad v Mongoliji
 MOSKVA, 27. junija. Tasa poroča: Po poročilih mongolsko-ruskega generalnega štaba je 26. junija 50 japonskih letal pre- letelo mongolsko mejo, nakar se je dvig- nilo 50 mongolsko-ruskih letal in se je vnela dve uri trajajoča bitka. Japonci so bili naposled pognani v beg. Izgubili so 25 letal.

HONGKONG, 27. junija. Exchange Te- legraph poroča, da je angleško re- darstvo prejelo včeraj tajnika japo- nskega konzulata v Hongkongu in nje- govo sestro, in sicer zaradi nedovolje- nega fotografiranja v uradnem delu mesta. Fotografski aparat in filme so zaplenili.

LONDON, 27. junija. Angleška in novozelandska vlada sta včeraj ostro protestirali v Tokiu proti surovemu postopanju z novozelandskim konzul- arnim uradnikom Cecilom Davisom. Uradnika so japonski vojaki pri pre- hodu blokade v Tiencinu surovo su- vali in žalili.

TOKIO, 27. junija. V zvezi s sestavo japonskega odgovora na nedavni ostr angleški protest v Tokiu, zaradi sramo- tenja angleških državljanz v Tiencinu, je včeraj prišel v avdiceno k mikadu min. predsednik baron Hiranuma.

WASHINGTON, 27. junija. Zun. mini- ster Cordell Hull je novinarjem izjavil, da so se včeraj ameriški mornariški strelci v Kulangsu spet ukrcali na ladje in da jih

Maribor, 27. junija.

V evropski mednarodni politiki, kjer se že več mesecev postavljajo točno opredeljene fronte, vsa stališča vendarle še niso tako trdno določena, da nas ne bi mogle presenetiti kakšne nepričakovane spremembe. Ana takih sprememb nas je presenetila prav te dni glede zadržanja Španije. Ves čas po zaključku španske državljanske vojne je bilo iz najrazličnejših znakov mogoče sklepati, da Francova Španija v primeru nove evropske vojne ne bo mogla in tudi ne hotela ostati nevtralna. Dan za dnem smo prejeli poročila o raznih zadevnih izjavah tega ali onega generala ali politika ter napovedi o sklepanju španskega političnega in vojaškega pakta z Nemčijo in Italijo. Nekatera poročila so celo že napovedovala datume, kdaj bo ta pakt sklenjen in slovesno podpisan. Sredi tega napovedovanja se je zdelo vztrajno pariško in londonsko zatiranje, da se Španija vendar le ne bo vezala na nobeno stran, skoraj kakor naivna vera zakrjknjenih optimistov.

V ta položaj je udarila pretekli teden naenkrat prva vest, da je Španija odklonila vsa snubljenja, da bi se dokončno in obvezno opredelila za to ali ono fronto. Ta vest se je zdeli prvi trenutek tako dvomljiva, da smo si pomišljali ali ne bi kazalo opremiti jo z velikim vprašanjem? Če pa je prvemu poročilu sledilo drugo in tretje v popolnoma enakem smislu, ni bilo več mogoče dvomiti, da stvar ni brez podlage. Končno je pa prispelo še poročilo, da je Francova vlada uradno obvestila Pariz in London, da se je za trdno odločila ohraniti v eventualnem mednarodnem konfliktu striktno nevtralnost, katero bi opustila samo v primeru, ako bi bila od zunaj izzvana in prisiljena seči po obrambi. V podobnem smislu so spregovorili nekateri španski državni, in nazadnje se je oglasil celo general Franco sam. Sedaj ni dvoma: Španija ima res trdno namero ostati daleč od vsakršnih zvez in mednarodnih oboroženih konfliktov.

Kaj je moglo napotiti vlado generala Francosa, da je naenkrat razbila negotovost in ugotovila o svojih zunanje-političnih namerah? Ali je povzročilo to res pritisk Francije in Anglije, spremljan s ponudbami za gospodarsko pomoč težko prizadevanj državam onstran Pirenejev? Ali je vplivalo celo te zlato španske državne banke, ki so ga republikanci spravili za časa državljanske vojne v Parizu, in bi ga nacionalisti sedaj radi dobili nazaj? Nekateri so se skušali tudi res zateči k takim komentarjem, toda celotno ozadje španske dokončne opredelitve je gotovo mnogo obsejnejše in vsebuje več važnih postavk, čeprav ni mogoče tajiti, da tudi pritisk Pariza in Londona v zvezi z denarjimi in sploh gospodarskimi vprašanji ni bil brez pomena. Poznavalci razmer trdijo, da je bil odločilna važnost bolj celotni notranji položaj, ki nikakor ni vreden zavidanja. Socialna in nacionalna vprašanja (katalonsko, baskično) so še prav tako pereča, kakor so bila in pridružuje se jim še nezadovoljstvo povzročeno po naslednjih vojnah, ki se občitajo na vsakem koraku zakonodajnega življenja. Ako se hoče Francova vlada po žnagi na bojiščih tudi obdržati, mora rešiti čimprej vsaj najvažnejša teh vprašanj, ker sicer bi se utegnilo zgoditi, da bi nastal odpor proti njej celo v njenih lastnih vrstah in ne bi bila daleč nova domača razračunavanja.

Taka Španija ni sposobna za vojno na zunaj, najmanj za nezvezano in tako, o kateri ne bi bilo mogoče trditi, da je za eksistenco naroda in države neobhodno potrebna. Kajti kaj naj bi Španija dobila od take vojne tudi v primeru zmage? Morda Gibraltar ali Tanger? Del francoskega Maroka? Mogoče, toda vse te postojanke so le politične in strateške važnosti, so pa popolnoma brezpomembne v gospodarskem oziru in celo visoko pasivne. Luskus Gibraltarja si privoščijo lahko samo kakšna bogata Anglija. Vojna proti Franciji ali Angliji bi bila nepopolnoma in bi postavila nasproti Španiji tudi Portugalsko. Tako bi bila Španija že prve dni stisnjena v nevarne francosko - angleško-portugalske klešče. Stotisoči španskih republikanskih emigrantov bi se formirali proti njej v legijah in na frontah bi se jim pridruževali še ostali iz lastne vojske, zlasti Katalonci in Baski. Nekaj poznavelec razmer je nedavno izjavil v Parizu,

Velika nesreča za ves svet

LONDONSKE »TIMES« O NEMŠKIH K LAINOVEGA GOVORA

LONDON, 27. junija. Reuter poroča: Pismo o odnevu, ki ga je imel zadnji Chamberlainov govor v nemškem tisku, pravilo »Times« med drugim, da leži eden najresnejših elementov v sedanjih Nemčiji v tem, da oni, ki dirigirajo nemško javno mnenje nikakor nečejo pravilno in pravično oceniti izjav odgovornih angleških državnikov. Prav tako je treba, obžalovati, da skuša nemški in italijanski tisk vedno znova dokazati svojim čitateljem, da velikobritanski imperij propada in da je vsak dan šibkejši. Tudi mi-

OMENTARIJAH ZADNJEGA CHAMBERLAINOVGA GOVORA V CARDIFFU.

rojlubni govori angleških državnikov se v Nemčiji in Italiji tolmačijo kot znak slabosti. Toda bila bi nesreča za ves svet, ako se pravočasno ne bi upoštevali tolikokrat ponovljeni Chamberlainovi in Halifaxovi opomini, da bo Velika Britanija na vsako nasilje odgovorila s silo. List sklepa članek s Chamberlainovimi besedami, da bo vse prizadevanje za pomiritev ostalo tako dolgo samo lep sen, dokler se tudi na drugi strani ne bo pojavila resna volja za sporazum.

Vojaška organizacija osi

V PRIMERU VOJNE BO VRHOVNI POVELJNIK VSEGA LETALSTVA MARŠAL GOERING, PEHOTE NEMŠKI GENERAL, MORNARICE PA ITALIJANSKI ADMIRAL

LONDON, 27. junija. Vojaški sodelavec »Daily Telegrapha« in »Morning Post« poroča iz Berlina, da je bila na konferenci med nemškim maršalom Goeringom in italijanskim državnim podtajnikom v letalskem ministrstvu, generalom Vallejem sklenjeno, da se bo vse nemško in italijansko bojno letalstvo v primeru vojne postavilo pod skupno vrhovno poveljstvo maršala Goeringa. Tudi vojska na kopnem bo imela skupno vrhovno po-

veljstvo, kateremu bo stal na čelu nemški general, dočim bo prevzel skupno poveljstvo nad nemško in italijansko bojno mornarico italijanski admiral.

BERLIN, 27. junija. Državni tajnik italijanskega letalstva, general Valle, si je včeraj ogledal preiskovalno postajo za letalstvo. Preiskoval je tudi nov tip, nemška Kampf-letala in se je o njihovi precizni izdelavi pohvalno izrazil.

Angleška moralna sila

GOVOR WINSTONA CHURCHILLA O LETALSKIH NAPADIH NA ANGLIJO V PRIMERU VOJNE IN O ODPORNI SILI ANGLEŠKEGA LJUDSTVA.

LONDON, 27. junija. Winston Churchill je imel včeraj govor, v katerem se je dotaknil tudi možnosti letalskih napadov in njihovih posledic. Dejal je, da bo v začetku 90 odstotkov vsega angleškega ozemlja v nevarnosti pred letalskimi napadi tako podnevi kakor ponoči. Toda protibramba jih bo čez dan kmalu onemogočila. Nočni napadi pa že sami po

sebi ne bodo tako nevarni in edini njihov namen bil, demoralizirati prebivalstvo. Treba pa je računati tudi z napadi na najbolj obljubene kraje, toda zelo se moti, kdor misli, da bo s takimi napadi zlomil moralno moč angleškega naroda. Dalje je Churchill govoril o angleškem oboroževanju in o želji po miru.

Pred odločitvijo o nevtralnostnem zakonu v USA

WASHINGTON, 27. junija. Danes je pričela nova faza glede na spremembe nevtralnostnega zakona. Bloomov predlog je prišel včeraj pred hišo reprezentantov. Ta predlog bi v končnih posledicah, kakor znano, omogočil, da Zedinjene države aktivno podprejo zahodne demokracije. Iz vladnih krogov se izve, da bo vlada v primeru, da kongres danes odkloni nujnost, kakor jo je zadnjič senat, sklical oba zbornici na izredno zasedanje z edinim dnevnim redom: zakon o nevtralnosti.

Južna Afrika vabi kralja Jurija

CAPETOWN, 27. junija. Po poročilih iz Johannesburga je bila v Južni Afriki sprožena želja, da bi angleški kraljevski par po obisku Kanade razveselil prebivalce domovine s tem, da bi potovala tudi v Južno Afriko. Obisk kraljevske dvojice v tem delu angleškega imperija bi napravil med prebivalci izredno zadovoljiv vtis.

Lebrun obišče Varšavo

PARIZ, 27. junija. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, odpotuje prezident republike Lebrun avgusta v Varšavo, da odpre tam francoski paviljon na mednarodni razstavi. Obiska pripisujejo velik političen pomen.

REFERAT ROOSEVELTU.

PARIZ, 27. junija. Ameriški veleposlanik, ki se je mudil teden dni v USA, kjer je poročal prezidentu Rooseveltu o evropskem položaju, se je včeraj vrnil v Pariz.

da bi bilo po nekaj tednih vojne več špancev na nasprotni, kakor na španski nacionalistični strani. Morda je ta trditve pretirana, ni pa brez podlage in stvarnosti.

Spričo vsega tega nam postane sklep vlade generala Francosa, da se Španija ne bo pridružila nobeni vojni fronti in da bo ostala nevtralna, popolnoma razumljiv. S tem je odstranjena iz evropskih kombinacij ena izmed zelo važnih postavk. -r.

Domači zapisk

Deseeta obetnica smrti dr. Gregorja Žerjave

Dne 27. junija 1929. je ob 17. uri preminil v Poljčah na Gorenjskem velik slovenski politik in vnet bорец za novo domovino Jugoslavijo dr. Gregor Žerjav.

Kakor blisk je svignila tedaj žalostna vest po Sloveniji, Jugoslaviji in v tujino, kjer povsod je imel pokojni mnogo iskrenih prijateljev in znancev.

Dr. Gregor Žerjav je bil tipičen predstavnik samonike nofranjске korenine. Rojen v Ložu na Notranjskem je dovršil pravne studije na Dunaju, kjer se je ob prihodu kralja Petra Karadjordjevića že takrat vnelo njegovo iskreno srce za veliki obraz nove domovine. Ko se je vrnil v domovino, se je z vso vmeno lotil narodno obrambnega in političnega dela. Po l. 1910. je živel v Gorici, ob izbruhu svetovne vojne je bil v Trstu, kjer ga je zajela usoda, o kateri poročamo na drugem mestu. Moral je v internacijo, bil je zaprt na ljubljanskem gradu in v šentpetrski vojašnici in le po naključju je ušel smrti.

Usoda je hotela, da je bil kmalu nato določen za tajnika Jugoslovanskega kluba na Dunaju. Dr. Žerjav je bil mož, ki je z dušo in srcem spadal na to mesto. Bodril je poslance, pripravljal neumorno lista za dneve, ki morajo priti. V stalnem stiku s češko Mafijo je pripomogel, da se je v zmede razpada stare monarhije znašla naša zemlja v prepotrebni pripravljenosti.

Pred razsuloj Avstro Ogrske je bil dr. Žerjav delegat Narodnega veča. Sodeloval je v Ženevi pri ustanovitvi Jugoslavije. Ko se je poln radosti vrnil v svobodno domovino, je začela zanj doba plodnosnega žrtvovanja. Kot večkratni poslanec in minister, odličen parlamentarni govornik si je pridobil mnogo zaslug in spoštovanja. Njegovo široko obzorje in vsestranska izobrazba nista našla miru niti v najtežjih dneh bolezni. Do zadnjega diha je lebdela v njegovem iskrenem srcu skrb za procvit domovine in ko je na pragu Vidovega dne pred desetimi leti prenehala biti njegova plemenita srce, je izgubila Slovenija, z njo vsa Jugoslavija velikega sina, katerega borbenost, vnemlost za pravično stvar, predvsem pa neutrudna delavnost je zapustila vsa leta posledje v našem političnem življenju nenadomestljivo izgubo.

Dr. Žerjavu bo ohranjen še v poznih rodovih večno svetel spomin!

Čemu strah pred odločitvijo?

Bodimo iskreni in pravični, piše dr. M. Budimirović v »Dnevnu«. Srbski kmet, ki je glasoval za dr. Mačka, ni oddal svojega glasu za veliko srbstvo ne za veliko hrvatstvo, nego je dal svoje zaupanje dr. Mačku zato, ker hoče sporazum s človekom, ki je danes predstavnik Hrvatov. S tem je pokazal svojo veliko zavest o potrebi zadovoljive pravičnim zahtevam hrватškega naroda v državi. Danes se je še bolj visoko dvignila moč pokojnega Stjepana Radića in vsa tragedija njegove smrti

Borza, Curih, 27. junija. Devize: Beograd 10, London 20.77, Pariz 11.754, New York 443, Berlin 177.95, Milan 23.34, Praga 15, Budimpešta 87, Bukarešta 3.25, Sofija 5.40.

Mariborska novica. Prevladovalo bo oblačno s slabim dežjem v presledkih. Vendar pa deževje ne bo trajalo dal časa. Včeraj je bila najvišja temperatura 27, danes najnižja 13.5, opoldne pa 17.3.

Dunajski napoved. Za enkrat še močno oblačno in hladno, mestoma morda še nevihte, kasneje pa vedno bolj jasno in topleje. Bliža se doba lepega vremena.

Dr. Žerjav pod vislicami vojnega sodišča

Kako je avstrijski preiskovalni sodnik-avditor utemeljil predlog za ustavitev preganjanja dr. Gregorja Žerjava zaradi veleizdaje

V političnem življenju dr. Gregorja Žerjava tvori višek življenjskega rizika njegova zveza s člani »Jugoslovanskega odbora«. Medtem ko so avstrijske vojske in civilne sodne oblasti s tiralcami in konfisciranimi premoženji preganjale tedaj pod vodstvom dr. Ante Trumbića v Sveti Žilvece člane Jugoslovanskega odbora, je na ovadbo ljubljanske policije — pri kateri je imel posebno zasluge takratni višji policijski komisar ter poznejši Schuschniggov policijski adiutans na Dunaju in sedanji Internirane, Michael Skubi — dr. Gregor Žerjav v strašnih vojnih zaporih avstrijske soldateske čakal kdaj se bo nad njim izvršila sodba zaradi veleizdaje, obenem pa predlagala konfiskacija.

V spomin na desetletnico smrti dr. Gregorja Žerjava priobčujemo danes iz vojnokazenskega akta poročilo za ustavitev sodnega postopanja proti dr. Gregorju Žerjavu, ki ga je sestavil preiskovalni sodnik, avstrijski major-avditor Rotter, sodepisal vojni justični referent Boublík, odobril pa polkovnik Landwehr.

C. kr. policijsko ravnanstvo v Ljubljani je izrazilo v svojem poročilu od 30. VII. 1915 na 5. A. E. K. (Armee Etappen Kommando) sumno, da bi mogel biti dr. Gregor Žerjav, odvetnik koncipient pri tržaškem odvetniku dr. Josipu Maniču, v zvezi s člani »Jugoslovanskega odbora«, ki bivajo v Švici, ker je bil dr. Žerjav v začetku mobilizacije 1914. v sojni preiskavi osumljen zločina veleizdaje po § 55. in zločina motenja javnega miru po § 68. z. z., a radi pomanjkanja dokazov je bilo sodno postopanje ustavljeno.

Zato je bila 24. VIII. 1915 v pisarniških prostorih in v stanovanju dr. Žerjava v Trstu izvršena hišna preiskava. Njen rezultat je bil, da so našli pri dr. Žerjavu ključ za šifre, dve pismi v Švico pobeglega odvetnika dr. Dinka Trinaistića in kos papirja z adresno tudi v Švico pobeglega Bogomila Vošnjaka, docenta na zagrebški univerzi.

Najdba teh spisov je podkrepla sumno zvezo dr. Žerjava z »Jugoslovanskim odborom«, ker se označujeta dr. Trinaistić in dr. Vošnjak po poročilih v Ameriki izhajajočih jugoslovanskih časnikov kot člana »Jugoslovanskega odbora«.

Jugoslovanski odbor je protimonarhična zveza v tujini, katere cilj je, delati v tujini, posebno pri naših sovražnikih, propagando za idejo združitve pokrajin Jugoslovancev v neodvisno državo ter se v tem smislu tudi udeleževati.

Dr. Žerjav je bil ob priliki hišne preiskave aretiran in priveden sodišču 5. A. E. K. Proti njemu je bila dne 9. IX. t. l. odredjena v preiskovalnem zaporu provizorična preiskava, analogna k § 137 M. ST. G. O.

Dr. Žerjav zanika vsako zvezo z »Jugoslovanskim odborom«. Kar se tiče ključa za šifre pojasnjuje on stvar takole: Že pred več leti in pri raznih narodnih prireditvah je on spoznal dr. Trinaistića, ki je njegov dober znanec. Zadržati sta bila skupaj v Trstu 6. maja t. l. Dr. Trinaistić mu je dejal, da namerava oditi v Švico, da bi se izognil vojnim razburjenjem. Dr. Žerjav je to priliko uporabil, da je dr. Trinaistića naprosil, naj mu iz tujine poroča o važnih dogodkih svetovne politike, posebno pa o tem, kaj pišejo tujni listi o bodočnosti primorskih krajev. Ker pri sedanjih razmerah in ostri cenzuri ne bi bilo lahko o takih stvareh javno pisati, sta se dogovorila za šifrirni ključ. Dr. Žerjav je poljsnil sodišču tudi uporabo precej kompliciranega šifrirnega ključa. V enem pismu dr. Trinaistića je navodilo za uporabo šifrirnega ključa, z drugim šifrirnim pismom dr. Trinaistića pa je stvar taka:

Pismo je pisano na dveh straneh. S šifrirnim ključem je bilo mogoče sodišču prvo stran takole razrešiti: »Naš položaj dvomljiv ali ne obupen, sedaj...« Na drugi strani pisma je pisec večkrat razdiral in je s tem napravil veliko zmedo, tako da je bilo treba pritegniti dva izvedenca, da bi se doseglo dešifriranje dru-

gih dveh strani pisma, ker je tudi dr. Žerjav dejal, da ne more druge strani dešifrirati. Tudi mnenje enega izvedenca potrjuje, da je na drugi strani pisma velika zmeda. Po skrajno utrudljivi in dolgotrajni preiskavi druge strani pisma je izvedenec pismo dešifriral takole: »Naš položaj dvomljiv, ali ne obupen, uprav sedaj gredo voditelji...«. Zadnje besede sploh ni mogel druge strani razrešiti in ugotavlja, da je prišel pisec s tem, da je pismo popravljal, v zmedo.

Pri tem položaju ni mogoče smatrati, da je dešifriranje, ki ga je podal en izvedenec brezpogojno in edino pravilno. Razen tega se dešifriranemu besedilu lahko suprotna različen smisel in besedilo »Naš položaj dvomljiv ali ne obupen, uprav sedaj gredo voditelji...« še ni noben dokaz, da mora biti dr. Žerjav brezpogojno v zvezi z »Jugoslovanskim odborom«.

Besede »Naš položaj dvomljiv, ali ne obupen« razlaga dr. Žerjav tako, kakor da bi dr. Trinaistić s tem mislil primorske kraje.

Dr. Trinaistića slika policijska direkcija v Trstu kot premišljenega politika, ki se mu ničesar ne more očitati. V njegov prilog navaja policijska direkcija v Trstu še tole: »Jugoslovanski odbor računa bolj z uspehom svojega udeleževanja v Ameriki kakor pa med Jugoslovani v monarhiji. Materialna pomoč, ki so jo dobivali od strani ameriških Slovanov med balkansko vojno Srbi in Crnogorci, je bila dejansko zelo velika in na manjšo ne računajo za bodočnost. To je tudi vzrok živahne agitacije omenjenega odbora, pri čemer je potrebna upoštevati okolnost, da žive v Švici in da bi utegn-

lo večje število jugoslovanskih politikov to uporabljati tudi v svojo korist.

Kar se tiče papirnega odrezka, na katerem je zapisan švicarski naslov dr. Vošnjaka, navaja dr. Žerjav tole: Februarja ali marca t. l. je dobil od dr. Vošnjaka pismo, v katerem mu sporoča svoj naslov in ga prosi naj naslavlja morebitne dopise. Dopisov posebne vrste dr. Vošnjak ni zahteval. To pismo je dr. Žerjav kot brez vrednosti zavrgel in si je sam spravljal naslov dr. Vošnjaka, ki je njegov znanec še iz za dijaških let na Dunaju. Razen koščka papirja z naslovom dr. Vošnjaka ni nobenih drugih pisanih ali korespondence, iz katere bi se moglo sklepati na zvezi dr. Žerjava z dr. Vošnjakom ali z drugimi člani Jugoslovanskega odbora.

Ker ni preiskava podala nobenih drugih obremenilnih okoliščin, predložiti vzroki za sum (šifrirni ključ, naslov dr. Vošnjaka) pri gornjem dejanskem stanju niti kakor ne zadostujejo, da bi se dr. Žerjav še naprej sumilo zveze z »Jugoslovanskim odborom«.

Ker zaradi pomanjkanja dokazov ni mogoče pričakovati od nadaljnjega postopanja nobenega uspeha, predlagam, da se kazensko zasledovanje dr. Žerjava ustavi. (§ 239: 3. M. ST. G. O.) in da se odredi zavrnitev ovadbe proti njemu ter izpustitev iz preiskovalnega zapora po § 138 I. abs. M. ST. P. O.

Ker pa je policijska direkcija v Trstu označila dr. Žerjava kot slovensko-radikalno-nacionalno mislečega in politično nezanesljivega, je na mestu njegova internacija. V primeru, da ozdravi, se bo treba v tem pogledu zaradi nadaljnjih ukrepov sporazumeti s politično grupo 5. A. E. K.

sreče je prišlo zaradi ostrega ovinka, ki ga je hotel Slogovič presekat. Pri trčenju v avto je vrglo Slogovič daleč stran, da je dobil težje poškodbe po obrazu in telesu. Močno sta poškodovani tudi oba motorni vozila. Prvo pomoč ponesrečenemu Slogoviču je nudil na kraju nesreče dr. Vinko Čremošnik iz Gor. Radgoni, ki je odprl ponesrečenca v bolnišnico v nemško Radgono.

Ponoči je zadel na ovinku pred vasio Mele med Oornjo Radgono in Mursko Soboto v zadnje kolo nekega voznika s motornim kolesom občinski uslužbenec Janez Osojnik. Pri trčenju je poginela Osojnika s tako silo v občestni jarek, da je obležal z zlomljeno kličnico in težjimi poškodbami. Brezobziren voznik je pobegnil, ponesrečenca pa so našli mimoideči ter ga prepeljali v bolnišnico v M. Soboto.

OPOZORILN VINOGRADNIKOM

Vinogradniki, ki še svojih vinogradov niso tretjič škropili proti peronospori, so opozarjajo, da škropljenje izvršijo takoj po eventuelni vinske trte. Ugotovljeni so do sedaj štirje izbruhni bolezni, vendar škoda še niso občutne v vinogradih, ki so bili pravočasno in pravilno škropljeni. V prihodnjih dneh pa je pričakovati močnejšega nastopa bolezni vsled česar bo škropljenje po cvetu posebno važno za omejitve bolezni. V svrhu istočasnega zatiranja grozdnih škuačev (»črvičkov«) naj se boroška brozga uporablja v zvezi z arzenovimi sredstvi (»Urabia zelenilome«). Banovinski vinarski in sadjarski zavod, Maribor.

o Ministrski predsednik Cvetković, ki se mudi na Bledu, si je ogledal žensko kaznišnico v Begunjah in pri tej priliki kupil nekaj ročnih del.

o Za inž. agronomije je diplomiral na zagrebški univerzi z. Egon Sorec iz Sel pri Ptutu.

o Društvo bančnih zavodov v dravski banovini javlja, da denarni zavodi na Vidov dan ne bodo poslovali.

o Ustanovni občni zbor Zadruga Kmetijske družbe za marib. obročje, ki je bil napovedan za 28. t. m., se preloži na kasnejši čas, ker se kmetje ne morejo odtegniti obilnemu in neodložljivemu poljskemu delu.

o Ljubljanska drama gostuje v Slovenskih Konjicah v četrtek 29. junija ob pol 9. uri zvečer v dvorani Društvenega doma s Sominovo dramo »Atentat«. V glavni vlogi nastopita Levar in Mira Danilova.

o V Vačah nad Ljutjo priredi Društvo kmetijskih fantov in deklet 29. t. m. ob 3. uri veliko tekmo koscev, na kateri bodo govorili zastopniki Zveze kmetijskih fantov in deklet in Okrožja iz Ljubljane.

o Predsednica dekliškega krožka v neki slovenjgorski župniji, v kateri uživa vsled svoje popularnosti in ljudske potrebnosti veliko spoštovanje in priljubljenost pri starih in mladih, si je v svojem društvenem delu naložila težke, a hvalevredne naloge za vzgojo dekliške mladine. Od teh nalog danes omenimo le dve. Pri vseh sestankih in prireditvah krožka bo v tem letu obravnavala izpolnjevanje četrte božje zapovedi in širitev ter ceneno nabavo dekliških narodnih krojev. Tako je na vsak način lepo izbrana verska in narodna vzgoja naše mladine, kar mora odobravati vsakdo. Mnogo drugih izbranih nalog, če bo še dovolj časa, pride pozneje na vrsto.

o Pragerski skavti so ustanovili vod Planink. Edinica, katero vodi brat Miroslav Kac, ima mnogo pripradnikov.

Novice

Pred novim viničarskim redom

VINICARSKO VPRAŠANJE NI SAMO SOCIALNO, AMPAK JE TUDI NARODNO VPRAŠANJE

Včeraj je bilo v Ljubljani izredno zasedanje banskega sveta, pri katerem se je razpravljalo o novem viničarskem redu. Zasedanja so se udeležili vinogradniki in zastopniki viničarjev.

Ker je vinogradništvo ob severni meji Slovenije zelo razvito in ker se večina prebivalstva bavi z vinogradništvom ter živi od vinogradništva, bodisi da so to vinogradniki na eni in viničarji na drugi strani, je viničarsko vprašanje eno izmed najbolj perečih, ki segajo globoko v naše gospodarstvo ter zahtevajo čimprejšnjo in vsestransko zadovoljive rešitve. Prav zaradi obsejnega položaja našega vinogradništva pa ni viničarsko vprašanje samo socialno vprašanje, ampak je prvenstveno tudi narodno vprašanje.

Na mariborski anketi letos 20. aprila je bil dosežen sporazum med zastopniki vinogradov in med zastopniki viničarjev. Na podlagi tega sporazuma je banska uprava pripravila nov načrt viničarskega reda, ki pa v glavnem temelji na mariborski oblatni uredbi iz 1928 leta. Po tej uredbi so mogli vinogradniki odpovedati viničarjem službo vsako leto avgusta, ne da bi morali odloved utemeljevati, dalje niso bile določene minimalne mezde, ni bilo urejeno za preskrbo viničarjev

in družine v slučaju bolezni, onemoglosti, starosti in smrti. Enako tudi ni bilo rešeno vprašanje viničarske vzposobljenosti.

Načrt nove uredbe, ki je bil predložen banovinskemu zasedanju predvideva obvezno kvalifikacijo viničarja (viničarska šola ali devetmesečni viničarski tečaj ali triletna zaposlitev pri viničarskih delih), minimalne mezde, petletno službeno stalnost (odpoved možna samo v prvem letu, ki se smatra za poskusno dobo), ustanovitev viničarskega sklada v katerega bodo plačevali gospodski vinogradni posestniki, in ki se bo uporabljal za najtežje slučaje bolezni, onemoglosti in smrti viničarjev.

Zastopniki vinogradnikov so nasprotovali petletni službeni dobi in 50 odst. povišanju mezd pri nadurah. Zastopniki viničarjev pa so poudarjali, da se naj novi viničarski red točno precizira, da ne bodo mogoča izigravanja.

V interesu viničarjev, ki tvorijo veliko večino našega obsejnega prebivalstva pa je, da se novi viničarski red uredi tako, da bo zakonita opora za najširše plasti našega obsejnega prebivalstva, ki se bavi z vinogradništvom.

Grofov čuvaj obstrelil divjega lovca

30-letni posestnikov sin Martin Topolič iz Smartnega na Poh. in neki prijatelj sta naskrivaj k vili divjačina po gozdnem revirju grofa Atemsa na Pohorju. Pri divjem lovu pa ju je zasčil Atemsov gozdni čuvaj. Ko sta fanta zagledala ču-

vaja, sta začela bežati. Atemsov čuvaj pa je dvignil puško in začel za njima streljati. Dva strela sta zadela v hrbet Martina Topoliča, ki so ga ranjenega s šibrami v hrbtu prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Dve težki prometni nesreči

Na čestnem križišču pri občinski opokarni v Črešnjicah pri Gor. Radgoni sta zadela drug v drugega gornjradgonski industrialec Priderik Žilavac, ki

se je vozil s svojim osebnim avtom v Slatino Radenci in gostilničarjev sin Iv. Slogovič iz Sp. Ivanj, ki se je vozil z motorjem proti Gor. Radgoni. Do ne-

Odmev.

»Moja žena hoče vedno imeti zadnjo besedo!«

Maribor

Priprave za angleški tečaj

Včeraj so prispeli v Maribor v avtomobilu, ki jim ga je posebej za to stavil na razpolago zagrebški župan g. dr. Pelečić Mr. Frodsham, direktor zagrebškega angleškega reading-rooma in voditelj mariborskih angleških počitniških tečajev, Mr. Clissold, lektor angleščine na zagrebškem vseučilišču, kapitan Erny, podpredsednik zagrebškega angleškega kluba, ter njega tajnik g. Knežević. Dopoldne so se sestali na konferenco z odborniki tukaj angleškega kluba g. g. Sorliem Odomon in Givškom ter s predstavniki tukaj. Zavoda Vesne ter Studentskega doma, g. ravnatelja Rapočevca in g. prof. Gruntarjem, da dogovore zadnje podrobnosti o organizaciji letošnjih angleških počitniških tečajev v Mariboru. Stopili so v stik z ravnateljem mestnega turističnega urada g. Zoržtom v svrhu organiziranja izletov, z g. Kleščičem, v svrhu pridritve končnega svečanega kosila v kazinski dvorani, ki se ga bo udeležilo 150 oseb, med njimi tudi eden ali dva ministra, ban dravske banovine več angleških konzulov in drugih odličnikov, z g. Valjacom o gledi pridreb angleških kulturnih filmov, ki jih bo dostavil British Council iz Londona in ki bodo dostopni tudi povabljenem, ter z drugimi predstavniki tukajšnjih kulturnih družabnih krogov. Opoldne so si gostje ogledali kopališče na otoku nad katerim so bili očarani, ter se popoldne

zopet vrnili v Zagreb. Po dosedanjem stanju stvari je prijavljenih iz vse države nad 70 udeležencev tečaja, British Council pošlje iz Londona 16 angleških dijakov in 4 dijakinje, ki bodo tečaju dala svojsko angleško obeležje, zlasti v družabnem oziru, ko bodo ob večerih po večerji v Vesni prikazovali angleške navede, izvajali pesmi, plese itd. Razen tega je prijavljenih 10 angleških profesorjev, ki bodo tečaj strokovno vodili. Učne ure tečaja prične ob 9. zj. in traja do 12.30 nakaar bo skupno kosilo v Vesni. Popoldne je namenjeno kopanju na otoku in izletom. Ob 18.30—19.15 se vrši konverzacija, ob 19.30 je skupna večerja v Vesni, nakaar prične družabni večer. Vsa udeležena prejme ob koncu tečaja izkaz o udeležbi in uspehu. Na razpolago bodo neke knjige proti malenkostni odškodnini pri g. direktorju Frodshamu. Tečaj bo razdeljen na 5 ali 6 skupin, po obvladanju jezika. Poskrbljeno je tudi, da bodo zlasti angleški udeleženci deležni pozornosti naše publike, da tako navežejo družabne in prijateljske stike. Želeli bi bilo, da bi Angležem omogočili obisk naših gor. Vse informacije daje tudi v nadalje g. Givšek v angleškem klubu, Gregorčičeva 12 I, med 17. in 18., telef. 2203, od 1. julija dalje pa tudi lastno tajništvo angleških počitniških tečajev v Vesni.

Tudi delo za našo mejo!

Z ozirom na izjemen položaj, ki ga ima Maribor kot najsevernejši naš center, so se začele razne akcije, da bi se čimbolj približali obmejnemu prebivalstvu. Ob koncu šolskega leta prihajajo v Maribor cele trume dece iz obmejnih krajev. Tej deci, večinoma jako siromašni, bi se moralo preskrbeti cenejšo gostinstvo in lastnih gostilnah.

V četrtek, dne 22. t. m., je dospel v Maribor tudi III. razred ljudske šole iz Marije Snežne, pod vodstvom svoje učiteljice, da si ogledajo znamenitosti in le-

pote Maribora. Bili so prav presenečeni nad tolikšno gostoljubnostjo. Ogledali so si tovarno »Zlatorog«, kjer so jim podarili mlo in zobno pasto. »Rotary-klub« jih je nato pogostil v restavraciji Union. Popoldne pa jim je g. Guštin, lastnik Grajskega kina omogočil brezplačen ogled zelo zanimivega in vzgojnega filma. Otroci so z najlepšimi vtisi zapustili Maribor, prepevajoč vsi pot rodoljubne pesmi. Upravitelstvo šole se v imenu dece prav iskreno zahvaljuje vsi naši dobronikom. Čuvajmo našo mejo!

MEŠČANI!

Na čast priveditv naše mladine ob njenem taboru, ki bo trajal od 29. VI. do 2. VII. t. l., in na čast članom kraljevske vlade in drugim odličnim gostom bo mestna občina v četrtek, dne 29. t. m., jutraj razobesila raz svoja poslopja državne zastave.

Vljudo vabim meščane, da store isto na svojih hišah. Zastave naj ostanejo razobesene do nedelje, 2. julija, zvečer. — Podžupan: Žebot, s. r.

PROSLAVA PRAZNIKA SLOVANSKIH BLAGOVESTNIKOV

V proslavo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, bo priglala CMD na predvečer 4. 7. ob 8.30 pri Sv. Urbanu kres. Zavedni Mariborčani in okoličani se vabijo na udeležbo, da bo proslava čim svečanejša, posebno v današnjih dneh, ko je potreba, da pokažemo svojo narodno zavednost. Komur pa ni mogoče, da se udeleži kresovanja, naj poseti koncert narodne pesmi CMD v parku, ki ga bo izvajalo pevsko društvo Jadran.

POMOČNIŠKI IZPITI:

V prostorih obrtnih združenj v Mariboru se je v nedeljo 25. t. m. dopoldne vršil pomočniški izpit Združenja krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru z določenimi komisariji za moško in damsko stroko in pred katerimi so opravili v teoretičnem in praktičnem pomočniški izpit sledeči kandidati: za moško krojaštvo: Zver Franc, Lorber Ivan; za šivanje oblek: Hietzel Antonija, Golež Hedvika, Breznik Angela in Spolenak Angele; za modistijsko obrt: Fallat Zofija. S tem so bili vsi kandidati kot valjenci oproščeni in usposobljeni kot bodoči pomočniški naročaji.

Z NOŽEM GA JE OBDELAL PO GLAVI

V neki gostilni v Sp. Dupleku so se napili fantje ter se sporekli. Nastal je pretep, pri katerem je neki fant I. D. iz Sp. Dupleka z nožem po glavi obdelal 20-letnega delavca Andraša Trepa iz Sp. Dupleka.

NEVAREN PADEC Z MOTORJA

V mariborsko bolnišnico se je prišel zdraviti 33 letni gostilničar Jože Vrecl s Pobrežja, ker je po nesreči padel z motorja in si zlomil nogo.

m. Na vseh mariborskih ljudskih šolah bo v petek, 30. junija, od 8.—12. ure vpisovanje za šol. l. 1939.—40. Novinci naj pridejo v spremstvu odraslih, ki naj zanje predložijo krstni list.

m. Včeraj so imeli obiskovalci Radvanja v gostilni Mandl priliko videti, kaj se pravi biti narodni izdajalec. Večina gostov te gostilne se je nasajala ob zvokih nam tuje glasbe in celo preko zvočnika prepevala v nam tujem jeziku. Dober del teh gostov so bili celo naši državni uslužbenici. Dobro bi bilo, da se za te renegate pobrigajo njihovi predpostavljenci ter uvedejo preiskavo.

m. Umrla je v bolnišnici 63-letna Elizabeta Rojko, znani lastnica gostilne »Pri lipi« v Gregorčičevi ulici.

m. Iz starokatoliške cerkve. Na Vidov dan 28. t. m. radi odsotnosti g. župnika letos ne bo običajne sv. maše—zadušnice.

m. Uspeh na Državni trgovski akademiji. Na zavodu je bilo koncem šolskega leta vpisanih 198 dijakov. Od teh je 101 učenec in 97 učenka. Od 198 dijakov(in) je izdelalo razred 173 ali 87,37%. Ni izdelalo razreda 5 dijakov(in) ali 2,53%. Popravne izpite meseca avgusta ima 20 dijakov(in) ali 10,10%.

m. Zveza kulturnih društev v Mariboru prosi vse zg., ki jim je poslala dopise radi seznama predavanj za društva, ki si v zvezi veljavna, da ji gotovo pošljejo odgovore najkasneje do 1. jul. t. l. v njeno pisarno v Narodnem domu v Mariboru. — Predavateljski odsek mariborske ZKD.

m. Našla so se očala na česti proti Wolfzettlu. Lastnik jih dobi na glavni pošti, blaginjski oddelke št. 9 pri g. inspektorju Šiški.

m. Borza dela potrebuje 2 kovinostrovarja, 2 mlinarska pomočnika in 4 kuharice.

m. Pri tečaju za angleški jezik, ki bo od 1. do 21. julija sta na razpolago za slušatelje ljubljanske univerze dve prosti mesti.

m. Osebnosti pri stolnem kapljaju v Mariboru. Mgr. Mihael Umek je povisavl za kanonika v 5. skupini in mgr. Alojzij Cukala za kanonika v 6. skupini.

m. V Bakar odpotuje kolonija deklic na tritedensko letovanje v dom Jadranske straže 29. junija, ob 17.58 z glavnega kolodvora. Zbiranje kolonistinj istega dne od 17. ure dalje na glavnem kolodvoru v Mariboru v čakalnici 3. razreda.

m. Ljudski oder igra narodno igro »Miklova Zala« v četrtek 29. in v petek 30. t. m., ob pol 9. uri zvečer.

m. S črešnje je padla žena žel. uradnika Ivana Paulova iz Pivole in si poškodovala roko.

m. Parastos za padle junake kosovske bo 28. t. m., ob 9.30 v pravoslavni kapeli v Melju, na kar opozarjamo narodno zavedno občinstvo.

m. V parku bo jutri zvečer od pol 9. do 10. koncert; igra godba železn. delavskih uslužbencev.

m. Kolo v Dravi. Na policiji se nahaja kolo, ki so ga našli pod dravsko brvjo mimoidoči. Kolo je črno, z njega pa so opiljene vse tovarniške številke.

m. Tatvina kolesa. Izpred neke gostilne na Frankopanovi ulici je bilo ukradeno kolo zasebniku Albinu Lovrenčiču stanujočemu na Aleksandrovi cesti 53. Kolo je znamke »NSU« in ima ev. št. 2-20362.

* Sokolski zlet v Sušaku. Sokolsko društvo Maribor-matica poziva članstvo in naročnike kateri se nameravajo udeležiti Sokolskega zleta v Sušaku, da se prijavijo do 30. t. m. v društveni pisarni v Sokolskem domu. Vožnja je četrtinska. Zletna značka stane za telovadce din 10.—, za netelovadce din 15.—. Točnejši podatki so razvidni v društveni omari v Sokolskem domu.

* Zaobljuba Sokolov v Kamneli. V četrtek, 29. t. m. se vrši ob 11. uri slavnostna zaobljuba in sprejem v članstvo članov in članic Sokola v Kamneli. Slavnost se bo vršila na letnem telovadišču (dvorščak, se. Cepe), v slučaju slabega vremena pa v šoli v Kamneli. Pozivamo vse naše članstvo, da se po razpisu te slavnosti v čim večjem številu udeleži. Obleka: civilna s sokolskim znakom, delegati in praporščak z družtv. zastavo pa v slavnostnem sokolskem kroju. Odhod z letnega telovadišča Sokola-malice ob 10.30. Uprava Sokola Matica.

* Ze v prvih 3 urah boste lahko opazili blagodejni učinek kolesterina: Soleda-kreme po baržunasti nežnosti kože.

* Nova ekspozitura »Putnika« je odprta na Korenskem sedlu v Sloveniji.

m. Nočna lekarniška služba (od 24. do vključno 30. t. m.): Lekarni pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarni pri Mariji pomagaj, Aleksandrova cesta 1, tel. 21-79.

Nove določbe o ribolovu

Nedavno je izšla v »Službenem listu« banske uprave izvršilna naredba k zakonu o sladkovodnem ribarstvu.

Določbe te izvršilne naredbe so stopile v veljavo. S tem je dobil novi zakon o sladkovodnem ribarstvu pri nas v celotnem obsegu obvezno moč.

Važno so zlasti sledeče določbe: 1. lovopust za vse vrste postrvi prične s 1. oktobrom (doslej 15. oktobrom) in traja do 15. marca; 2. lanskeletne ribarske knjižice, ki so bile letno podaljšane zgrebe s krajem meseca junija veljavno in se morajo do tleže zamenjati za nove »ribolovnice«; ki stanejo za člane Ribarskih društev dravske banovine 40 din, za nečlane 80 din; 3. dnevna ribolovna dovoljenja z veljavnostjo 1—15 dni, ki jih izdajajo ribarski upravičenci (lastniki in zakupniki ribjih voda) stanejo 10 din; 4. tiskovine se daje pri prvopost. upr. oblastvih; 5. v Dravi in Dravinji od Sv. Vida do izliva in vseh rokavih in mrtvicah Drave in navedenega dela Dravinje se od 15. februarja do 31. maja vsakega leta ne smejo uporabljati sačila (saki) in krizaki — mreže (truparji); 6. sulce se sme loviti samo s trankom na sportni način! Torej ne z mrežo (šero-truparjem)! Pri lovu drugih rib v mrežo ujele sulce je treba takoj izpustiti živje nazaj v vodo! 6. pri ribolovu s trankom se sme uporabljati samo ena

Oglase

za
jutri
oddajte upravi
»Večernika«
že danes!

V četrtek list ne bo izšel

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič »Rdeče orhideje«. Od srede veliki monumentalni film »Kralj kraljev«.

* Kino Esplanade. Izborna veseloigra »Ljubezen mladega Nosty-a«. Magda Schneider, Pavel Kemp, Pavel Javor. Priide »Giganček«.

* Union kino. Do vključno sobote »Eden dan smeha« najboljša veseloigra z znamenitimi humoristi Amerikanci — 3 bratje Marx. Smeh in zabava!

Radio

Sreda, 28. junija

Ljubljana: 9. Solška ura (Vidovdanska proslava); 12. Jugoslovanske pesmi in plese; 13.20. Koncerti RO; 18. Madlinska ura; 18.15. Naši biseri (plošče); 19.40. Vidov dan; 20. Slovan, na plan; 20.30. Tri sra, ena misel; 22.15. Akademski pevski kvintet. — Beograd: 17. Zabavni popoldanski koncert; 19.05. Narodne pesmi; 21.10. O kosovski bitki; 21.30. Večerni koncert. — Solja: 18. Poplarni koncert; 19.30. Masenejeva opera »Manon«. — Rennes: 20.45. Saint-Sacnosa opera »Samson in Dalila«. — Milano: 21. Odlomki iz operet. — Varšava: 18. Znameniti simfonije. — Berlin: 21. Iz operet in zvočnih filmov. — Bratislava: 20.20. Večerni koncert RO. — Firenze: 21. Opera »Plamen«.

Borzna poročila

Devize, Ljubljana. Uradni tečaj: London 206.10—209.30, Pariz 116.38—118.68, New York 438.44—444.87, Curih 995—1005, Milan 231.85—234.95, Praga 119.25 150.75, Amsterdam 2338.50—2374.50, Berlin 6170.62—1788.38, Bruselj 748.75—760.25. Tečaj na slobodnem trgu: London 256.60—259.60, Pariz 144.85—147.15, New York 5459.35—5519.55, Curih 1237.17—1247.17, Amsterdam 2906.63—2944.93, Bruselj 931.52 943.52.

Effekt. Zagreb. Drž. papirji: vojna škoda 468—470, 4 odst. agrarij 62.50 d, odst. ev. agrarij 59.50—60.50 6 odst. dal. agrarij 85.50, 7 odst. stab. pos. 99.75 d, 7 odst. inv. pos. 99, 7 odst. Blair 92 d, 8 odst. Blair 100 d. Delnice: PAB 213 d, Trbovlje 172.50—175, Jadranska 320 d.

Kultura

Publicistično delo jugoslovanskih esperantistov

«La Suda Stelo», monata organo de la esperanto-movado en Jugoslavio (Južna zvezda, mesečno glasilo esperantskega gibanja v Jugoslaviji) je naslov revije, ki jo že osmo leto izdajajo v Slavenskem Brodu naši esperantisti kot svoj skupni in osrednji organ, dočim so pokrenili slovenski esperantisti, ki so v Jugoslaviji najmočnejši, v Ljubljani glasilo «La Verda Stelo» (Zelena zvezda).

Osnovne glasilo, ki je namenjeno vseh Jugoslavij, se je razvilo v teku svojega izhajanja v važno publicistično tistišče, ker ne objavlja samo poročil o esperantističnem gibanju v naši državi, ampak tudi informacije o naših kulturnih, gospodarskih in narodnih vprašanjih in prevodih del srbskih, hrvaških in slovenskih pesnikov ter pisateljev, vmes pa še vsa slika reprodukcije slik in kipov domačih umetnikov. Ker gre revija tudi v široki svet, v vse države, kjer je razširjen esperantistično gibanje, vrši na ta način važno in pomembno kulturno in s tem politično poslanstvo. Potom esperantizma so postala znana tujemu svetu mnoga naša vprašanja, ki bi mu sicer ostala popolnoma tuj, in razširjena so bila mnoga imena naših umetnikov in kulturnih delavcev. Meseca maja, ob priliki esperantističnega kongresa v Karlovcu,

k Teatru Lirico v Milanu. Namesto lani pogorelega, je letos zgradila milanska mestna občina novo, veliko poslopje gledališča Teatro Lirico, ki je bilo nedavno slovesno odprto z vprizoritvijo Forzanne drame «Julij Cezar».

k Zanimiva uprizoritev «Othello». V okrilju prireditve letošnjega «Beneškega poletja» v Benetkah bodo v začetku ju-

ljija uprizorili tudi Shakespearejevo dramo «Othello», in sicer na dvorišču dožev palače, v katero je velik angleški mojster tudi postavil dogodka drame.

k Slavoslovne igre v Bayruthu se bodo letos pričele dne 25. julija. Nastopili bodo tudi pevci iz Italije, Francije in od drugod.

ljija uprizorili tudi Shakespearejevo dramo «Othello», in sicer na dvorišču dožev palače, v katero je velik angleški mojster tudi postavil dogodka drame.

k Slavoslovne igre v Bayruthu se bodo letos pričele dne 25. julija. Nastopili bodo tudi pevci iz Italije, Francije in od drugod.

nem pokalnem sistemu. Odigrala se bo na igrišču Rapida s pričetkom ob 17.30. Predtekma bo ob 16.

Dobro začetek v Wimbledonu

Vsi naši mušketirji so se plasirali v drugo kolo — Senzacionalen poraz Metaxe —

Včeraj se je pričel v Wimbledonu mednarodni teniški turnir, ki pomeni prav za prav svetovno teniško prvenstvo. Že prvi dan je prinesel senzacijo v obliki poraza Neme Metaxe proti Abdec Selamu 6:2, 6:4, 3:6, 6:4. Naši so prvi dan dobili odrezali. Pravec je premagal Edwardsa (Novi Zeland) s 6:3, 6:2, 6:3. Mitic Cooombe (N. Z.) s 6:4, 11:13, 6:3, 6:1. Kukuljević pa s Hughana (Nizozemska) s 6:1, 4:6, 6:1, 6:0.

Med drugimi je Austin porazil Asbtha s 6:1, 6:4, 12:10, Riggs Dhamia (Indija) 6:3, 6:0, 6:4. Shaves (Anglija) pa Niko-laudesa (Grčija) 2:6, 6:2, 7:5, 4:6, 6:2. Pallada je naravnost pregazil Angleža Warboysa s 6:0, 6:0, 6:0. Je v odlični formi.

s SK Olimp je v nedeljo gostoval v Cakovcu proti Gradjanskemu SK ter je dosegel neodoljen rezultat z 1:1 (1:0).

Beograjska Jugoslavija je dosegla v Frankfurtu svojo drugo zmago na turnirju po Nemčiji. Premagala je tamošnji klub «Eintracht» z 1:0.

Sokolstvo

Temeljni kamen Sokolskega doma na Pohorju

Na Pohorju bo na praznik, v četrtek 29. t. m. lepa narodna slovesnost. Agilna zadruga za zgradbo Sokolskega planinskega doma bo položila ter vzdala temeljni kamen, na katerem bo počivala stavba, ki se bo ponosno priključila ostalim postojankam na Pohorju. S temeljnim kamnom bo vzdana naslednja listina:

«To stavbo so pričeli graditi mariborski Sokoli meseca junija leta 1939, da poveličajo z njo dan, ko bo leta 1941 zasedel prestol jugoslovanskih kraljev po svojem očetu Viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju njegov sin Peter II., da dovrši njegovo delo.»

Svečanost bo ob 11. uri dop. Za mariborske udeležence bo vozil ob 6.30

Šah

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora

Agilna šahovska sekcija SK «Železnica» je organizirala večji šahovski turnir za prvenstvo Maribora. Iz podrobnega razpisa posameznika: Začetek igranja 3. junij ob 20. v kavarni Bristol. Igralni dnevi: vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 20. do 24. Prekinjene partije v nedeljo predpoldne ali po dogovoru. Čas igranja: 30 potez v prvih dveh urah, nato 10 potez na uro. Prijavnina znaša 20 din. Kavcija izstopa 20 din, ki se pa ob zaključku turnirja vrne. Prijave brez prijavnine in kavcije se ne bodo upoštevale. Prijave bo sprejemal v sredo 28. junija ob 20. do 22. ure v kavarni Bristol načelnik sekcije g. Knecht. Kdor je zadržan, lahko pošlje prijavo na naslov športnega kluba Železnica, Stadion ob Tržaški cesti najpozneje do 30. junija. Pravico igranja imajo vsi šahisti mesta Maribora, vendar:

NOV DRŽAVNI REKORD V SKOKU V DALJINO

Na atletskem meetingu v Subotici je postavil Lenert (BSK) nov državni rekord v skoku v daljino s 7,145 m, ter je tako izboljšal svoj laniški rezultat 7,01 m. Pa tudi sicer so bili doseženi prav dobri rezultati.

s Poverjenistvo SOLNP-a v Mariboru (službeno). Delegranje za 20. junij: Maribor—Mura, ss. g. Skalar (ss. g. Jančič), str. sod. gg. Orel in Aršič, event. predtekm. ss. g. Končič, CSK—Sloga, sod. kand. g. Mayerscak. Drevi nadaljevanje tečaja.

s Zagrebška boksarska reprezentanca je bila v Nemčiji dvakrat poražena, v Monakovem je izgubila s 7:9, v Augsburgu pa s 5:11. Revanž proti Augsburgu bo 29. julija v Zagrebu.

s Ujpest je premagal Ambrosiano v povratni tekmi za SE cup s 3:1 ter tako izločil Italijane z rezultatom 4:3. Ujpest bo v naslednjem kolu nasprotnik znamenitega BSK—Slavija.

s Wallis Myers, ki je bil 31 let teniški poročevalec londonskega lista «Daily Telegraph», je v starosti 61 let t. dni umrl. Myers je bil znan po vsem svetu zaradi svoje vsakoletne rangliste teniških igralcev na svetu, ki so jo vsi smatrali za najbolj merodajno in objektivno.

Sport

Motociklistične tekme TK v Soboti

Soboški Touring klub je v okviru I. Prekmurskega tedna organiziral motociklistične tekme na progi Gederovci—Murska Sobotna. Proga meri 9 km. Tekma je bila zaključena ob pol sedmih zvečer s ciljem na Glavnem trgu. Rezultati so naslednji:

1. Ozvatč, Maribor (DKW 250 cm³)

Nadaljevanje pokalnega prvenstva

Na praznik se bo nadaljevalo v Mariboru pokalno prvenstvo LNP-a s tekmo tretjega kola ISSK Maribor—SK Mura iz Murske Sobotne. LNP je to tekmovanje razpisal preteko leto, da bi poživil zanimanje za nogometni sport. Obvezno sodelujejo v tem tekmovalju vsi prvorazredni klubi, drugorazredni pa po prijavi. Ker se določajo nasprotniki načelno iz najbližjih, odnosno istih krajev, so v prvem

5.33 min.; 2. Szepessy, Sobotna (NSU) 6.40 min.; 3. Ledinek, Maribor (Puch) 8.10 min. Izven konkurence je tekmoval A. Repovž (Sobotna) na motorju BMW in dosegel čas 5.28 min. (povprečno 100 km na uro). Zličert Milos iz Ljubljane je na prosti izredno nevarno padel v diru 100 km na uro, vendar ni bilo hujše nesreče.

in drugem kolu v Mariboru igrali lokalni klubi. V teh tekmah je Železnica premagala Slavijo s 7:0 (3:0), Maribor pa Rapida z 2:1 (1:0), dočim je Muri uspela v Murski Soboti zmaga nad CSK v razmerju 1:2 (1:2). V drugem kolu sta se srečala Maribor in Železnica, zmago je odnesel Maribor s 4:1 (1:0) ter si s tem osvojil neoficielni naslov pokalnega prvaka mesta Maribora. Njegov prihodnji nasprotnik bo SK Mura, ki bo v četrtek gostoval v Mariboru. Tekma bo odločilna, ker se vse do semifinala tekmuje po enoj-

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

»Kaj pa?«
»Slavno Dowlahovo bodalo.«
»Se nikoli nisem čul o njem.«

»Zbiralci in starinarji ga dobro poznajo, je povedala Jill. »Bodalo je okrašeno z dragimi kamni in je bilo nekoč last Suraia ud Dowlaha, bengalskega naboba.«

»Tega imena se spominjam, je dejal Warren. »Živel je okoli leta 1750, in če se ne motim, ga je vrgel s prestola Čilve, ki je nam Angležem pridobil vso Indijo.«

»To bodalo je zelo dragoceno, ne samo zaradi dragih kamnov, ampak tudi zaradi svoje zgodovinske vrednosti, je nadaljevala Jill. »Lord Drexley ga ni misli kupiti zase, Delal se je, kakor bi bil zelo bogat, toda v resnici je služil de ar s tem, da je kupoval starinske dragoceneosti in jih potem prodajal bogatim Američanom, ki so imeli preveč denarja. To pa je prikrival, ker ni maral veljati za mešetarja...«

»Torej ni imel prav čistih rok?«
»Ne, tega mu ni mogoče očitati. Bil je poštnjak in če je znal dobro prodajati, ni to nič nečestnega. Mene je imel zelo rad in dober je bil z menoj. Bilu hišice,

53 ki jo je zgradil očetu in meni, je dal sedizati tudi večje poslopje, ki mu je služilo za muzej.

Tisti dan, ko je moj oče odšel v Berlin, je lord Drexley sklenil, da ga bo čkal v svojem muzeju. Moj oče se je vračal z letalom. Naročeno mu je bilo, naj se z letališča pripelje naravnost na Drexleyovo posestvo in naj poišče gospodarja v muzeju. Lord Drexley ga je pričakoval okoli pol devetih. Nastal pa je hud vihar in vsa letala so imela zaradi tega veliko zamudo...«

Warren je namršil obrvi.
»Pravite, da je tega tri leta. Zdi se mi, da se zdaj megleno nečesa spominjam. Ali ni bilo to tisti dan, ko je padlo veliko belgijsko letalo pri Westgatu v morje?«
»Da. Zvedela sem po radiu za nesrečo in sem bila že vsa obupana, ker sem mislila, da se je oče vozil s tem letalom.«
»Da, strašno vreme je bilo takrat, je potrdil Warren. »Tudi jaz sem se dvignil z letalom, pa sem se moral vrniti v Pariz.«

»No, da vam povem dalje. Moj oče je odtelk k sreči z nemškimi letalom, ki je imelo poldrugo uro zamude. Namesto ob

devetih je šele ob desetih priletelo v Croydon. Dragoceno bodalo je nosil v aktovki. V tem je šel po parku proti muzeju. Ko je odprl vrata v po muzeja, ga je nekaj udarilo po glavi, da je izgubil zavest. Ko se je spet zbudil, je ležal v kotu veže. Da čelu je imel nevarno rano. Poleg njega je ležal na tleh bronast kip, ki je drugič stal na postavku pri vratih. Vse to je opazil ob soju žgalice. Videl je tudi, da je ura že ena. Tri ure je torej ležal brez zavesti. Misli je, da mu je kipec po nesreči padel na glavo in da se je lord Drexley, ko se je naveličal čakanja, vrnil v svoje stanovanje.«

»Ali ne bi bil moral videti očeta, ko se je vrnil?« je vprašal Warren.

»Tudi državni tožilec je to vprašal, je vzklila Jill. »Ni poznal muzeja tako dobro, kakor jaz. Veža je bila razsvetljena in lord Drexley bi bil lahko šel mimo mojega očeta, ne da bi ga bil videl...«

»Razumem.«

»Moj oče je bil slab, ves omamljen od udarca, in prav malo je bil s se spominjal tistih usodnih trenutkov. Samo to je vedel, da je odprl vrata in se vrnil domov.«

»In bodalo?«

»Prav zaradi njega je bilo med razpravo največ preprič, je odvrnila Jill. »Moj oče je dejal, da se ne spominja, kje je pustil aktovko. Da je nanjo pozabil.«

»Pozabil je?« je vzklil Warren in zmajal z glavjo.

»Da, pozabil, je pritrldo dekle. »Vem, prav verjetno to ne zveni. Moj oče je bil ves oblit s krvjo in vse ga je bolelo. Komaj je vedel, kaj dela. Njegova edina misel je bila, da bi se čimprej vrnil domov. Jaz sem ga neprestano čakala. Ko sem ga zagledala vsega krvavega, sem od strahu kriknila. Dejal mi je, naj se pomirim in naj se ne bojim zanj. Da se mu je primerila majhna nesreča. Toliko, da ni spet izgubil zavesti. Ko sem videla, da omahuje, sem ga spravila v posteljo in mu obvezala rano...«

Drugo jutro so ga prišli s policijo iskat in so ga obdoližili umora...«

»To je moral biti pa res strašen udarec!«

»Sprva nisem ničesar razumela, je dejala Jill in stisnila ustnice. »Najprej so me vprašali, kje je oče. Povedala sem jim, da leži. Potem so hoteli vedeti, ali zmemrom leži tako dolgo. Nič hudega slutim sem jim odkrila, da se je vrnil šele ob dveh jutraj in da je imel precej hudo rano na glavi. Detektivki so me odinili stran, šli v njegovo sobo in ga aretirali. Strašno je bilo! Na njegovi obleki so našli sledove krvi in so povsod iskali njegovo aktovko... Od tistega dne sem žvela kakor v kakšni otopenosti, potem pa je prišla razprava. Kako me je bolelo srce, ko sem videla, da govori vse proti očetu...«

